

ρέχονται εἰς τὸ ἀνθρώπινον φυτὸν τὰ εὐεργετήματα τόπου καταλλήλου πρὸς τὸν ὅλον σκυπὸν, ὅπως καλὸς κηπουρὸς ἥθελε πράξει ὑπὲρ τῶν φυτῶν τοῦ κήπου του, ἐκεὶ πληροῦνται αἱ φυσικαὶ ἀπαιτήσεις τῆς πρώτης παιδικῆς ἡλικίας.

Ἡ ἀπαυστος κίνησις τῶν παιδῶν ὑπαγορευμένη ὑπὸ φυσικῆς ἀνάγκης, μετατρέπεται, διὰ σειρᾶς μικρῶν γυμναστικῶν παιγνίων κατατεταγμένων εἰς τρόπουν ὥστε νὰ θέτωσιν εἰς κίνησιν ὅλους τοὺς μυῶνας, εἰς μέσον πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τοιαύτῃ ἡλικίᾳ τὸ παιδίον δὲν λαμβάνει γνῶσιν ὅσων βλέπει, ἀλλ᾽ ὅσων ἐνεργεῖ καὶ πράττει, δίδονται ἀρχῆθεν εἰς αὐτὸ στερεὰ σώματα, κανονικὰ σχήματα νὰ ψηλαφῇ καὶ νὰ παιζῇ καὶ πρῶτον τὸ σφαιρικὸν, ἢ ἀφετηρία τῶν λοιπῶν σχημάτων. Τὸ ἔνστικτον τὸ παρακινοῦν τὸ παιδίον ν' ἀπασχολεῖται πάντοτε κατὰ πλαστικὸν τρόπουν, εἴτε διὰ τῆς κατασκευῆς σχημάτων ἐκ πάσης προστυχούστης ὅλης, εἴτε διπλῶν καὶ ἀναδιπλῶν τεμάχια χάρτου ἢ ὄφασμάτων, πληροῦται διὰ παραχωρήσεως καταλλήλων ὄλικῶν, ὅπως διὰ τούτων τὸ παιδίον παραστήσῃ τὰς ιδέας του σαφῶ; διὰ τῆς παραχωρῆς οἰουδήποτε ἔργου. Ὁ τρόπος οὗτος ἔξασκων τὴν δεξιότητα τῶν χειρῶν διεγείρει τὸ παιδίον εἰς ἔρευναν, εἰς σύγκρισιν μετὰ πλείονος ἀκριβείας καὶ εύκολίας, τῶν πρώτων τούτων ὄφων τῆς ἀντιλήψεως καὶ συντελεῖ εἰς ἀνάπτυξιν τῶν καλλιτεχνικῶν αὐτοῦ δυνάμεων, ἢ δὲ μεριμνα περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν παραχωρουμένων αὐτῷ ὄλικῶν κλπ. τὸ καθιστᾶ ὅστον τὸ ταχύτερον ίκανὸν εἰς τὸ νὰ φέρῃ τὴν φροντίδα πράγματός τινος, εἰς τὸ νὰ ἐκτελῇ μικρὰ καθήκοντα καὶ τὰ μικρὰ ἔργα τὰ ὄποια παράγει τῷ χρησιμεύσοντιν ὅπως διὰ δώρων ἐκδηλοὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ συμπαίκτοράς του ὡς καὶ ὅπως συνειθήσῃ εἰς τὴν ἐλεημοσύνην. Ἐὰν τὸ τέκνον δὲν κοπιάσῃ ὑπὲρ ἐκείνων οὓς ἀγαπᾷ, ἢ ἀγάπη του δὲν ἀναπτύσσεται καὶ δὲν ἐνισχύεται ἀρκούντως πρὸς καταστολὴν τῆς φιλαυτίας. Ἡ ἀνάγκη τοῦ ἀσματος, ἐκ τῶν πρώτων τῆς παιδικῆς ψυχῆς, πληροῦται διὰ τῶν παιγνίων καὶ τῶν ἀσμάτων, ἀτινα διευκολύνουσι τὴν ἀνάπτυξιν τῆς στοργῆς καὶ τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος. Ἐν τῷ νηπιακῷ κάππω ἔκαστον παιδίον εὑρίσκει συντρόφους τῆς ἡλικίας του· κατέχει ώρισμένην θέσιν ἐν τῇ μικρᾷ ταύτῃ κοινότητι, ἐν τῇ μικρογραφικῇ ταύτῃ κοινωνίᾳ, καὶ μόνον ἐν τῷ πλήθει τούτῳ τῶν παιδίων δύναται ἀληθῶς νὰ ζῆ, ν' ἀποκαλύπτῃ καὶ ν' ἀσκῇ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς δεξιότητας αὐτοῦ. Ἐδὼ τίθενται τὰ θεμέλια τῶν κοινωνικῶν ἀριθτῶν· καὶ τέλος ἡ τοικύτη ἀγωγὴ πληροὶ τὴν μᾶλλον ἐνδόμυχον ἀνάγκην τῆς ψυχῆς του παιδὸς, δηλ. τὴν ἀνάγκην τῆς εὐρέσεως τῆς αἰτίας τῶν ὄντων, ἥτοι του Θεοῦ.

ΤΟ ΕΑΡ

Παρῆλθεν ἥδη ὁ χειμών. Τὴν τρομακτικὴν τῶν στοιχείων πάλην διεδέχθησαν αἱ βαλσαμώδεις αἷραι

τοῦ Ζεφύρου. Δὲν συρίζει πλέον διαγετώδης καὶ κρυστός Βορρᾶς, οὐδὲ καλύπτει τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἢ χιών. Τῆς θυέλλης τὴν ἀπαισίαν βοήν καὶ τοὺς κρότους τοῦ κεραυνοῦ ἀντικατέστησε τοῦ ῥύακος ὁ θελκτικὸς καὶ λαρυσμὸς καὶ τοῦ κύματος ἀσπαζομένου τὰς ἀκτὰς ὁ γλυκὺς φλοισθεὶς. Τὸ καταπληκτικὸν καὶ πένθιμον τῆς φύσεως μεγαλεῖον ὑπεγώρησε πρὸ τῆς λαμπρᾶς τοῦ ἀνθοφόρου ἔχορος ἑορτῆς.

Ἔλθε τὸ ἔχορον τῆς φύσεως τὸ γλυκὺ μειδιάμα, καὶ πᾶσα καρδία νεάζει ἀναγεννωμένη. Τὴν ἑορτὴν τῆς ταύτην τελοῦσα ἡ πρὶν κατηφῆς καὶ πενθοῦσα φύσις μεγαλοπρεπῆ περιεβλήθη ἀλουργίδα εξ ἀνθέων ὃν τὰ μύρα ἀποφέρουσιν αἱ ἐσπέραιαι αἶραι. Τὰς πρὸ μικροῦ χιονοσκεπεῖς παιδιάδας καλύπτει σμαραγδίνος πεποικιλμένος τάπης. Ἔξελθε ἐκ τῶν πόλεων, ὡς γλυκεῖα καὶ φιλοπαίγμων νεότες· αὗται κρύπτουσι τὴν θέαν τῶν φυσικῶν ὠρχιοτήτων, ἀποπλανήθητι εἰς τὰς κοιλάδας καὶ τοὺς λειμῶνας ἔνθι ἢ χλόης φρικιᾶ, τὰ ἄνθη βλαστάνουσιν ἐντὸς τῆς θαλερᾶς χλόές. Σταμάτησον· ἄκουσον τοὺς μυστηριώδεις φθόγγους, τοὺς ὄποιους ἡ γῆ διὰ τῶν ἐλαφρῶν τῆς αὔρας πτερύγων ἀποέπει, ἄκουσον τὸν μορμυρισμὸν τῶν κάτωθεν τῶν ὑψηλῶν λευκῶν ἐρπόντων ῥυακίων καὶ τὸ γλυκὺ κελάδημα τῶν ἄνωθεν τῶν παροχθίων ῥοδοδαφνῶν καὶ μυρσινῶν περιπταμένων πτηνῶν. Πᾶσαι αὗται αἱ ψωναὶ, πάντες οὗτοι οἱ φθόγγοι, εἶναι ἡ γλυκυτέρα δοξολογία, ἥν τὸ πλάσμα ἀπευθύνει πρὸς τὸν Δημιουργόν του, τὸ σέθας, ὅπερ ὁ ἔρως δίδει εἰς τὴν ἀτελεύτητον ὠραιότητα καὶ ἡ ἀδυτέρα ἔκτασις τῆς ψηλαφῆς, ἥν δύναται νὰ δοκιμάσῃ πᾶσα ψυχὴ δυναμένη αἰσθάνεσθαι, ἐκλέγειν καὶ θαυμάζειν.

Ἐξελθε λουπὸν σὺ, ὡς Νεάτης, διότι διὰ σὲ μόνον πρωρισθησαν ἀπαντα τὰ θέλγητα τῆς φύσεως.... διότι ὁ προβεβηκὼς ἀνὴρ δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ τὰς ἀδυτητὰς τῆς νεότητος.

Τρέξε βόρησον μετ' ἀπληστίας ἀπαντά τὰ δῶρα, ἀ τοι προσήνεγκεν ἡ φύσις διὰ τοῦ νῦν ἔχορος· πρὶν νέφη φινιοπωρινὰ ἐπισκιάσωσι τὸν γαλάνιον καὶ ἀνέφελον τῆς νεότητος σου οὐρανόν.

ΝΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

(Συνέχεια ἰδε ἀριθ. 8)

Διατρίβων δ' ὁ Πλάτων ἐν Σικελίᾳ ἐγνωρίσθη διὰ τοῦ Διωνούς ἐν Συρακούσαις μὲ Διονύσιον τὸν Τύραννον, ὅστις ἐπεθύμει νὰ συνδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ· ἥ δ' ὄμιλία περὶ τῆς εὐδαιμονίας, δικαιοσύνης καὶ τοῦ μεγαλείου περιεστράφη. Τοῦ δὲ Πλάτωνος ἴσχυρισθέντος ὅτι οὐδὲν εἶναι οὕτω ἀνανδρὸν καὶ δυστυχές ὅσον ἡγεμῶν ἀδίκος καὶ ἀνόσιος. Ὁ Διονύσιος τῷ απήντησεν «Ομιλεῖτε ὡς κρονόληρος». «Καὶ σεῖς», εἶπεν, ὁ Πλάτων, «ὡς Τύραννος.» Ἐπὶ δὲ τῇ παρατηρήσει ταύτῃ τοῦ Πλάτωνος τοσοῦτον ἐξήρθη ὁ θυμὸς τοῦ Διονύσιου, ὃστε παρ' ὅλιγον ἐφόρευεν αὐτὸν, εἰ μὴ παρεκάλει τὸν Διονύσιον δια τοῦ Αριστομένης.